

# ЦАРЕГРАДСКИ ВЪСТНИКЪ

ГОДИШНА ЦѢНА.

предиматима.

За Цариградъ меджидіета бѣли пята; за понъ и въ Одесса меджидіета бѣли шестъ и половина. — Отъ Одесса за всички-те мѣста въ Россія плащася въ година-та за пресилка-та на руска-та понца 2 карбовани.

## № 340

Издава се всяка Суббота.

Подписка-та ся пріема въ Печатница-та, ны на Першембе-пазаръ въ улицата Главани. Въ Одесса у Его Благородія Николая Христофоровича Палаузова. Въ Москва въ Редакціята Журнала Москвитинина. Въ Букурещъ у Г-на Христа Георгіева; Въ Ибраила у Г-на Михаила Поповича.

### ОТЪ РЕДАКЦІЯТА.

Спомоществатели-те наши несумнивно помнятъ какъ преди година уже извѣстили бѣхмѣ че родолюбець нѣкой, отъ Арбанаси, живущъ въ Букурещъ, бѣ благоизволил да подлише за 10 листа нашого Вѣстника, съ желаніе да ги пращаме даръ по градица, гдѣ-то знаеме че не взематъ Вѣстникъ. Това благоудѣаніе повтори ся и тая година и мы безпрестанно ще слѣдуваме, както и до сега, да пращаме по единъ Вѣстникъ въ градица-та: Софія, Нишъ, Видинъ, Кюстендилъ, Бѣлградчикъ, Боманово, Лом-Паланка, Татаръ-Пазарджикъ, Прищина, Призринъ.

Такожде и Г-нъ Петраки Дербеску слѣдува да подарява единъ листъ на училище-то Святого Николая, въ Свищовъ, както и Г-нъ Петраки Стефану слѣдува да подарява единъ листъ на църква-та Святыхъ Апостолъ Петра и Павла въ истый-атъ градъ. Ще слѣдуваме между тѣмъ да пращаме единъ листъ и въ Ловеч до училища-та споредъ желаніе-то Г-на Николая Христова.

### ЦАРЕГРАДЪ

Най главный-атъ вопросъ е днесъ преніе-то, кое-то въ Цареградъ ся случи за избранія-та въ Подунавски-те Княжества по слѣдствію на кои-то прикратеніе стана на дипломатическы-те сношенія споредъ както явихме въ миналый нашъ листъ. Сега вземаме слѣдующи-те отъ Пресъ д'Оріанъ отъ 31 Юлія.

Телеграфическа една депеша, кой-то вчера въ Цареградъ стигна, извѣстяза че Императоръ Наполеонъ стигналъ въ Осборнъ (Anglia) на 9 (и).

Други депешы послѣ стигнаха и казувать на Г-діе Тувенелъ, де Бутеніевъ и Гюндахъ да воспримѣтъ отшествіе-то си за нѣколко дни.

Въ суббота, Хакъ бей, первый Султановъ писаръ, ходи на Русско-то посолство, на Бююк-дере, за да каже Г-ну Бутеніеву жалость-та, кой-то Н. И. В. Султанъ-атъ почувствува за прикратеніе-то на дипломатическы-те сношенія между Порга-та и Россія.

Въ истый него день, Еминъ Бей, второй

Султановъ писаръ, ходи на Геранію, на Сардинско-то посолство, за да каже Генералу Дюранду жалость-та, кой-то Н. И. В. Султанъ-атъ чувствува за прикратеніе-то на дипломатическы-те сношенія между Порга-та и Сардинія.

Хакъ Бей и Еминъ Бей изражиха въ исто-то време на двама-та тѣхъ дипломати искрено-то благодареніе на негово величество за нѣхно-то въ Цареградъ пребиваніе.

Отшествіе-то Г-на де Бутеніева, кое-то вчера щеше да стане, отнеся за два или три дни Г-нъ де Бутеніевъ, ще тръгне, както ся види наедно съ Г-на Тувенела.

Г-нъ Новиковъ, первый писаръ Рускаго посолства, тръгна въ суббота за Одесса и отъ тамо за Петербургъ.

Прусскы-те подданици и интересы положиха ся подъ защита-та на Неаполско-то посолство.

Сардинскы-те подданици и интересы положиха ся подъ защита-та на Испанія.

Въ Суббота, послѣ пладнѣ, Султанъ-атъ отиде въ Дворецъ-атъ Топъ-капу. Негово Величество призова Министръ-атъ иностранныхъ дѣлъ, Али паша, и дополовина часъ съ него ся разговаря.

Извѣстіе-то, кое-то Ж. де Константинополь даде е че голѣмъ единъ народенъ соборъ щель да стане, нема си мѣсто-то.

Истый Вѣстникъ, отъ 8. Августа (и), казува че Комисари-те Французскій, Русскій, Прусскій и Сардинскій въ Княжества-та призовали ся были отъ правительства-та си.

Това извѣстіе не ся основава на никое донынѣ официално отъ тамо извѣстіе.

Обнародували бѣхмѣ въ понедѣльникъ слѣдующе-то извѣстіе:

„Со всяка осторожность сообщаемъ че двѣ депешы са стигнали отъ Лондонъ и Віена кои-то нишатъ щото посланницы-те Англіискій и Австрійскій да поумѣрятъ свое-то въ Цареградъ дѣйствіе.“

По заповѣдь на Порга-та казуваме че това извѣстіе не е истинно.

Турскій Вѣстникъ Джериди и Хава-

дисъ содержавя въ послѣдно-то число едно изложеніе на политическо-то положеніе на Порга-та срецо четири-те Сили, кои-то прекратиха политическы-те сношенія съ Высока-та Порга.

Важный-атъ вопросъ, кой-то отъ осемъ дни глубоко едно душевно движеніе въ Цареградъ бѣ причинило, предчувствовало ся бѣше въ Парижъ, нема нито Журналъ, нито писмо, кое-то да не доказува опасность-та на положеніе-то...

Франція познава добръ днесъ съ колко достоинство и съ каква дѣятельность мыслите на правительство-то ѳ въ Цареградъ ся изложиха.

### АНГЛІЯ.

Пишатъ отъ Калкута:

Положеніе-то по-страшно става. Востаніе-то отъ день на день по-голѣмо пространство взема. Правительство-то принуди ся да вооружитъ вси-те Европейцы.

Французскій Консулъ собра на 30 мая вси-те морскы капитани отъ народъ-атъ си и поиска имъ челоуѣцы вооружени за да бдятъ на спокойствіе-то и обезпеченіе-то на Французы-те.

Вси-те Французскы фамиліи прибѣгнаха въ корабли-те, кои-то въ пристанище-то ся намирятъ.

Банка-та ся затвори.

Европейскы войски едвамъ можатъ да ся завардятъ.

Отъ 80-те Сипайнскы полкове, 42 глава вдигнаха, а други-те 38 полкове, распратаха ся по мудра една мѣрка.

Единъ параходъ нарочно ся испрати да достигне флотица-та, кой-то отхождаше за Кина, за да ѳ каже да ся вжрне назадъ въ Калкута, гдѣ-то вси-те Бригантическы сили ще ся собератъ.

Параходи готови стоятъ за да тръгнатъ и донесатъ въ Европа важны-те извѣстія, кои-то можатъ да ся случатъ въ Индіиска-та тая страна.

Марсилія, 18 Юлія. Извѣстія-та отъ Калкута стигатъ на 9 Юлія.

Востаніе-то въ Бенгалъ е общо и свирепости безпримѣрны ся направиха. Другите об-

### ПОДЛИСТНИКЪ.

#### ПРАВОУЧИТЕЛНА ИСПАНСКА ПОВѢСТЬ.

Два зайцы кой-то гони,

той ни единъ не улавя

Превелъ единъ Бебреневинъ.

(Вижъ число 339).

На другия день тая лукава прилѣстница предупредила пакъ да привлече къмъ себе си Александра, и да го успокои въ гнѣва, кой-то той по весьма голѣла причина дълженъ былъ да има къмъ нея. Тая хубавица проводила му писмо съ слугиня-та си, на кой-то весьма много

ся обѣрвала, и кой-то като была услѣпена отъ подарки, що получавала отъ страна-та на любовницы-тѣ, совѣтовала Господарка-та си опасно да не постыжиа и съсь двоица-та. Щомъ като утѣшила тя, извѣстила Александру, кой-то повелелъ да ѳ пуснатъ, приялъ Изабеллино-то писмо отъ слѣдующе-то съдържаніе.

„Азъ немогъ си уписа скорбь-тѣ, милостивый Господарю! въ кой-то ся нахождамъ като познавамъ гнѣва, кого-то вый сте дължны да имате върху ми. Азъ ако не быдохъ къмъ васъ жалостна толкова, колкото обстоятелствата некажъ; то обвинявайте на това само нѣжность-тѣ, кой-то мя не позволи да съмъ чувствителна на прошеніе-то ви. Азъ вы обычамъ повече отъ живота си: но дѣвица отъ знитна рода дължна е по-добрь сичко да пожертвува, нежели да даде случай на други-тѣ да помыслятъ

лошо за нея. Бждете извѣстны, че азъ ви запретилахъ да влѣзете у дома ми за това, защото моя-та честь бѣше подхвърлена на най-голѣма-та опасность, и азъ отъ сичко друго най-вече ся страхувахъ отъ тая опасна гостенка, кой-то за мое нещастіе бѣше въ стая-та ми. Възмжценіе-то въ кое-то вы мя оставихте, трѣба да засвидѣтелствува безспокойствіе-то на душа-та ми. Благодарѣнъ небо-то що вы опазитъ погибель-та, кой-то почитѣхъ за неизбѣжна. Вы въ тозъ случай не щехте изгуби живота си безъ да мя не лешахте отъ моя; и освенъ честь-та, азъ не знаихъ що съмъ дължна была да предпочѣмъ отъ тѣхъ двѣ драгоцѣнны вѣщы. Азъ вы заклявамъ съсь всяка-та си нѣжность, каква-то къмъ васъ питажъ, да укротите гнѣва си и да не мыслите лошо за мене въ разсѣжданье-то на такова постыжваніе, кое-



ласти спокойно стоятъ или чекать и тѣ за да станятъ .

Извѣстія-та отъ Мадрасъ стигатъ до 16 Юлія . Войски-те на двѣ-те тѣя области по-лучиха посланници за да ги побудятъ глава да вдигнатъ , но тѣ не послушиха и не рачиха да се възбунтуватъ .

Извѣстія-та отъ Кина стигатъ до 29 мая: Въ сраженіе-то , въ кое-то Мандаринска-та флота ся разори , Кинези-те показаха едно без-примѣрно упорство .

#### ФРАНЦІЯ.

Парижъ , 18 Юлія . Негово Высочество Князь Карлъ Бонапартъ умрѣ вчера 17 Юлія въ Парижъ , во свой домъ , улица Лилль .

Споредъ най слѣдна-та воля , коя изрече Князь-атъ , смъртъ-та му на островъ Корсика ще ся занесе за да ся погребѣ въ гробница-та гдѣ-то лежатъ пейно Императорско Высочество майка му и Кардиналъ Фешъ .

Въ тойзи случай , Императоръ-атъ ще желее пять дни като почени на 18 Юлія .

Парижъ . 19 Юлія . Мониторъ сообщава днесъ едно писмо отъ Ящъ , кое-то казува Молдавско-то правителство самовластно да ся е обхождало .

Послѣ малко дни двѣ медали ще излезатъ отъ кои-то една-та е упредѣлена за да уѣ-ковечи Парижскій-атъ конгресъ . А отъ оныя кои-то присустваваха въ Конгресъ-атъ , само предѣдатель-атъ Котъ Велевски ще е изобразенъ на Медали-те . Споредъ обичай-атъ , кой-то существува , три само на злато печатани медали ще ся раздадѣтъ , сирѣчь Императору Наполеону , Императрицы Наполеонова и Кон-ту Велевскію . А пакъ хиляды отъ тѣя златни или мѣдени на разни лица ще ся раздадѣтъ . Друга-та Медалия , коя-то ще ся раздаде , ако още не ся е раздала , носи воспоминаніе-то на устроение-то на моста Алма . Тая Медалия на-прави ся попеченіемъ министра внутреннихъ дѣлъ , а перво-то попеченіемъ министра ино-странныхъ дѣлъ .

Французскій мониторъ бѣ сообщилъ че между оныя , кои-то употребили покушеніе противъ животь-атъ Императора Наполеона , намѣшавать ся и имена-та на Масаревти , Кампанелла и Ледру Ролень , бѣжанцы Французы въ Лондонъ . Тѣи , като че не имали никое сно-шеніе съ тойзи заговоръ , извѣстили чрезъ Лондонски-ге Вѣстницы за да упрровергаатъ това противъ нхъ наклеветаніе . Упрроверга-ніе-то , кое-то Кампанелла направилъ е толико строго , щото силно противъ Императора На-полеона нападна . А пакъ Ледру Ролень не толко дѣто ся отказува да не е ималъ сношеніе съ заговоръ-атъ , ами доказува че заговорни-цы-те были челоуѣцы принадлежащи на Фран-цузска-та Полиція .

Мацини молчи; но Контитюсіонель-атъ ка-зува че Англіиско-то правителство обѣцало ся да изгони тѣя бѣженцы отъ Держава-та си , абіе като ся докаже че тѣи ся имали сно-шеніе съ заговоръ-атъ . Тѣ ще ся судятъ въ

Парижъ на криминално-то судилище кадѣ на-чало Августа .

#### РОССІЯ.

По царска заповѣдь Одесса престанува да е свободно пристанище .

Великій Русскій Князь Михаилъ жени ся презъ тѣя дни за Бадска-та Княгиня Киссила , коя-то ще ся крестѣ на православна-та вѣра на 8 Августа .

Въ Петербургъ пакъ Холера ся появи . Днесъ за днесъ по 20 души ся ударватъ . А на 21 Юлія болни до 175 души имало .

#### ПЕРСІЯ.

На 11 Юлія Ферукъ Ханъ , Персінски послан-никъ , подписа торговски единъ Трактатъ за дванадесять години между Персія и Ансеати-чески-те градица .

Ферукъ Ханъ призовася отъ Белгінскій-атъ Кралъ за да присуствува на вѣчаніе-то на Княгиня-та Карлота съ Архидукса Макс и мияіана .

Когда-то предъ Кралъ-атъ излезе , Ферукъ Ханъ каза едно слово на языкъ Персінски .

#### БЪЛГАРСКИ ИЗВѢСТІЯ.

Пловдивъ 24. Іул. 1857.

Завчера въ 21-ый и 22-рый отъ настоя-щаго дръжакъ ся обыкновенны-ты годишны исп-танія въ центрическо-то у Пловдивъ Бъл-гарско училище на Св. Кирилла и Меводія .

При стечение на многочисленъ народъ отъ различенъ рядъ , главный учитель Гнъ І. Гру-евъ отвори испытаніе-то съ едно прилично на-тоя случай слово , въ кое-то на кратко направи едно начертаніе на успѣхъ-ты , что е направи-лъ нашъ народъ въ просвѣщеніе-то до сега . Слѣдъ това начна ся испытаніе-то на ученицы-ты . Драго бѣше да глѣда челоуѣкъ , какъ уче-ницы-ти съ довж готовность отговаряхъ на различни въпросы , что имъ ся задавахъ ; уче-ницы-ти , почти вси , за голѣмо удоволствіе на слушатели-ты , отговорихъ ся весьма добръ ; и това колко-то честь прави на тѣхно-то приле-жаніе , толкова повече на познатъ-тх ревность и трудолюбивость на учители-ты имъ .

Ученицы-ти , расподѣлени на 4 чина , испы-тахъ ся; изъ Катихизисъ , изъ Логикъ , Физи-къ , Зоологія , Аритметикъ , Алгебръ , всеобща Исторія и изъ языки: Българскій , Славянскій , Турскій , Гръчскій и Французскій .

На конецъ на испытаніе-то ученицы-ти испѣхъ слѣдующа-та пѣснь:

Съ пѣсни камъ създатели  
И благаго Подателя

На мѣдрость-тх высокъ,  
Камъ Бога ся обръщаше  
И сръдца си уѣщае  
У почетъ , страхъ глѣбокий .

Ты , Боже , кой свѣта ирѣтишь,  
Оправяшъ , въ добръ рядъ дръжишь

У крѣпкъ си дѣленицъ,  
Избави насъ отъ вси злины  
И подари ни добрины

Отъ миръ и тишиницъ .

шж любовь; но твои-тѣ постыжки къмъ менѣ не ми позволяватъ вече да съхранявамъ тѣзи чув-ствованія къмъ тѣквази особа , кои-то е отда-лечена отъ искренность-тѣ , толькозъ колко-то съмъ азъ отдалеченъ отъ притворство-то . Азъ никога не съмъ помислялъ че ты си бла-гоприятствувала на отсѣтствующи-тѣ , и че си играяла смѣшнх ролѣ , кои-то ты ми предста-вяше . Менѣ ни мало ни е мѣчно на тѣзи пу-сты желанія , съ кои-то любовь-та ми ся мѣче-ше ; азъ повече съмъ уѣдѣленъ отъ отказа-та , нежели отъ ласкателства-та . Мой-а животь навѣрно былъ бы безопасенъ ; ако да имаше ты свобода да ми приемишь при себе си ; но честь-та ми щеше да бѣде изгубена , ако да не бѣхъ азъ то примѣчилъ , и въ тѣзъ сѣща-та нощъ ти ся струпало да окажешъ милость на двама персони съвсемъ несходни помежду си .

Ты , кой-то съ духъ си напоилъ  
И въ мигъ единъ си просвѣтилъ  
Простацы-ты рыба-ры,  
Като насѣдний хлѣбъ прати  
Намъ духъ Святый да просвѣти

Насъ въ разумъ , святѣхъ вѣрѣхъ,  
Возлюбленный ни Господаръ Султанъ Абдул  
Меджидъ нашъ царъ ,

И неговъ дръжакъ  
Укрѣпи Боже , съхрани !  
Благослови Го съ дългы дни  
За нашъ честь и славу !

Родители , начальницы,  
И наши-ты наставницы ,

Что водятъ насъ въ нѣтъ правый  
Зарадвай , Боже , съ добрины  
И много години въ мирны дни  
Пазѣ тѣхъ живы , здравы !

І. Г.

Получаваме писмо отъ Калипетра , кое-то ни явилъ че въ Русчукъ и Свищовъ спо-моществованіе станало за полза на училища-та Калипетренско и Айдемирско , и за явна при-знательность камъ благодѣтели-те си , умолява-ме ся отъ тѣя училища да извѣстиме името и количество-то , кое-то всякъ е благоволилъ да даде :

| Тѣи са                        | Въ Русчукъ . | Гр. 200 |
|-------------------------------|--------------|---------|
| Еснафъ Овчарскы и Орачкы      |              | " 80    |
| Кожухаре-тѣ                   |              | " 30    |
| Табачкы Еснафъ                |              | " 100   |
| Ку (дурадѣйски и Еменидѣйски) |              | " 100   |
| Бавалскы                      |              | " 60    |
| Ковачкы                       |              | " 194   |
| Терзіискы и Абадѣйскы         |              | " 30    |
| Котомдѣйскы и Базандѣйскы     |              | " 100   |
| Дюлгере-тѣ                    |              | " 100   |
| Винопродавскы (механад.)      |              | " 30    |
| Гранчаре-тѣ                   |              | " 50    |
| Еснафъ Мутафскы               |              | " 50    |
| Люб. Г. Х. Вилико Пенчовъ     |              | " 140   |
| Отъ комтіоне-тѣ               |              | 1264    |

#### Въ Свищовъ .

|                                     |       |
|-------------------------------------|-------|
| Църква-та Прор. Іліи . . . . .      | " 101 |
| Цър. С. Ап. Петра и Павла . . . . . | " 100 |
| Цър. С. Димитрій . . . . .          | " 51  |
| Цър. С. Преображеніе . . . . .      | " 150 |

402

Горно-то количество на спомоществова-ніе-то ще ся раздѣли на Калипетренско-то и Айдемирско училище .

Айдемиръ е близу Калипетра и Силистра , часъ-то разстояние . Г. Р. Н. Блжсковъ уч. Калипе-трески съ жаланіе да съедини двѣ-те села въ едно общество за учение-то на дѣца-та , поста-вилъ сына си Іліа на Айдемиръ , гдѣ-то са съ-собрали до 40 дѣца отъ два-та пола момчета и дѣвници , кои-то добръ успѣватъ , и на праз-ника Святыхъ Апостолъ П. и Павла каза ед-но отъ дѣвойкы-тѣ слово въ църквѣ-тѣ и слы-шатели-тѣ много похвалявахъ .

Това твърдѣ ми раздражни противъ тебѣ , гдѣ-то ты като си была толкозъ тѣсно свързана съ другия избрала си ми за своя подыгралка . Азъ много съмъ задѣленъ на тогова вѣбница , що ма гоняше ; защо той стана причина , щото ти открьхъ хитрость-тѣ . Пазѣ тогова щастли-ва любовника , кого-то твоя-та съсѣдка , по-въ-ренина е въ любовны-тѣ ваши дѣла , провозда-ше на постелка-та ти въ сѣщо-то време , ко-га-то бѣхъ азъ при твои-тѣ врата . Прилагай-клятвопрестѣпницѣ ! за напредъ за него съ-сѣ-чки-тѣ си попеченія исто изавай всички-тѣ си ласкателства ; живѣй съ него благополучно ; никога не помянувай за Александра , кой-то отъ своя страна ти е изгналъ изъ память-та изъ сръце-то си на вѣки .

(Слѣдува).

то ви доказва толкозъ силно моя-та добродѣ-тель . И азъ ако получа отъ васъ тая ми-лость , ще докажъ благодарность-тѣ си като пожертвувамъ на ваша-та любовь всичко , що желай ти отъ мене ; и съ това ще покажете уважаніе къмъ мое-то спокойствіе и къмъ мой животь . Да съхрани небе-то живота ви , кое-то желай тѣзи , що вы любите отъ сичко-то си сръце .

Туй писмо до край раздражило Александра ; и той ако и да си старалъ да си скрие гнѣва , но слугини-та като го гледала съ вниманіе при-мѣчала удивленія-та , кои-то го възмущавали во време на чтение-то на писмо-то . Той пове-лѣлъ да почака , за да напине отвѣтъ , кой-то былъ отъ слѣдующе-то съдържаніе .

" До това време , Госпожа моя ! азъ чув-ствовахъ къмъ себѣ вѣжливѣшъ и искренѣи-



Любодородный и теплѣйшій ревнитель за просвѣщеніе-то Българско Г-нъ Іакумъ Ве-ра отъ Нови Александриѣ въ Влашко подаря-ва за сиромашки-тъ дѣца 20 книги Царствен-ниѣ .

Житіе и Исторія святыхъ отецъ нашихъ Кирилъ и Методіи единокровниѣ , и единодушнѣ братія и равноапостоли и учители всея Болгаріи , що тѣ са послаха отъ царство-то Романско отъ Цариградъ и отъ святая великая церковь съ повеленіе Царско и Патріарше-ско , за да проповѣдають на Болгаріа святое Евангеліе на поокрещенныѣ и православныѣ новы христіанѣ Болгары , както по долу ще каже Исторія-та тиха , и слушающе съ вниманіе добро и съ благоговѣйство , за да научите коиса и какъ-вса быде тѣя святѣи , и да ги почитаме прилично , и славиме , както и Богъ ги прослави и почети . Благослови отче !

По 858 лѣто отъ Христа , спореди Мелетіа Архіепископа Аонейскаго , както пише Исторіята церковна , или на 864 . Спореди Теофилакта святаго , Аухіепископа Охридскаго и всея Болгаріи , щото той бѣ и Патріархъ въ велико Терново , по 1092 лѣта почти . И той писа житіе-то на святаго отца нашего Климента Архіепископа перваго всея Болгаріи , а четвъртѣи отъ святаго Кирила отъ седмочисленныѣ ученицы на тѣя святѣи апостолаучители Кирила и Методіа ; и по неговото довазаніе че на лѣто 869 быде прѣшли Болгарите святое крещеніе . На оно време като быде на восточно-то царство Романско въ Цариградъ благочестивыѣ Царѣ и самодержцы Теодора майката на Михаила сына Теофилова иконоборца и въ конца на Патріаршество-то святаго Методіа и въ начало святаго Игнатія на первата му Патріархія прѣяха Болгарите православната вѣра христовъ съ тосъ начинъ . Краль Богоръ дошълъ въ Цариградъ со свойте вельможи и големцы преоготовленъ за да приеме святое крещеніе , и ся крести , и са назова Михаилъ , на имято на приѣмника неговъ Михаила самодержца , и ся склонилъ много на благочестіе душата Богорова отъ оная икона , що бѣше видѣлъ исписана отъ Зографъ Методіа образа на второ пришествіе (каквото казвать Исторіицѣ Кедриѣ Курапалатъ , И Зонара) и послѣ во време-то Василіево Царя Романскаго , и на Патріаршество-то Фотіево , и на второ-то Патріаршество Игнатіево , со исканіе на Краля Богора Михаила въ лѣто 886 : тогисъ ся отидоха двамата тѣя Святѣи , Кирилъ и Методіи , а братъ му Методіи да идять за просвѣщеніе-то на Болгарыте .

Тѣя святѣи бѣха отъ Солунъ , сынове на единого православнаго именемъ Леона , чиномъ комисъ (Царски Имброхоръ) майка имъ ся наричаше Маріа ; благоговѣйны Христіанѣи двамата . Методіи испервонъ ся именуваше Михаилъ , со чинъ военный воевода на служба царска со отца своего при самодержца Романскаго Василіа Македонца , а пакъ Кирилъ наричашеся испервонъ Константинъ , и бѣ на ученіе въ Цариградъ , кой-то послѣ ся наречи и Философъ . Въ послѣдво време Михаилъ доде на покаяніе отъ мірски-те тези смущенія , и напустивъ славата на тойзи свѣтъ , и отиде отъ служба-та на мірското царство да слугува на небеснаго царя , и стана инокъ сиречь Монахъ , и ся назова Методіи ; и послѣ мало време собра ся со брата си Константина Философа , и го придума како по-малакъ му братъ , и той като мудруваше со Философіата си , отведнашъ прии братовыте си совети , и стана и той монахъ . Подобаваше бо мудроста Божія , сордишена со вонкашната философіа да принесеть плодъ духовній и плодъ словесній чрезъ монашескій чинъ , зашто Божіята мудростъ дава сичките леснии и средства за да можѣи человекъ да богословствува и да стори някое дѣло душеполезно , което мірската мжлава никога не е возможно да принесе таквава дѣла благоприяти ; и така убо този Константинъ ся назова на иноческо име Кирилъ .

Тѣи убо двамата братя , священній союзъ , душевного и тѣлесного другарство , единокровныѣ и единокровныѣ братія конто отъ Бога бѣха предназначени и предопредѣленны на Апостолска служба , както верховныѣ и вселенскыѣ Апостоли самобратія Петръ и Андреа , Иоаннъ и Павловъ бѣха избрани отъ Бога за такава служба , и тѣи така зашто познаваха тогичниѣ Болгартки языкъ , кой-то ся говорише въ онова време , и Еллинскія искусство го знаяхъ найпаче Кирилъ както предрехоме , зашто той ся занимаваше съ философіята , и мірская и церковная , сиречь на богословіе-то , и зашто бѣха ся прочули на царството и на церковата со добродѣтелстаго и съ постыческого си житіе и ся упознаха за святѣи человекъ , и че са достойны за тая Апостолска служба , и така ся призоваха отъ святаята церковь и ся представиха на царя и самодержца Василіа Македонца , и така ся рукоположи Кирилъ , като Богословъ , Архіерей , а пакъ Методіи Архимандритъ , и така имъ дадохъ сичките припоручителны писма до Краля Михаила Богора , и камъ христіаныте конто ся бѣха крестили , гдѣто като отидоха прѣяха ги съ голѣмо почитаніе и начнаха да проповѣдувать святое Евангеліе , а за да ся улеснятъ въ преводаніе-то на святое-то писаніе потребно бѣше перво да получаютъ ученицы конто да знаятъ и тѣ Еллинскія языкъ , и така намѣриха ся седмъ души искусны на двата тези языкъ , сиречь Болгарски , кой-то въ него време ся говорише , и Елленски ; и именно бѣха тѣи : Первыи Климентъ ; вторыи Гораздъ ; третыи Наумъ , четвъртыи Сабатіа , или Савва , пятый Ерасміе , шестыи Ангеларій и седмыи Лаврентіе . Но като са избраха тѣи седмочисленныѣ ученицы тоги ся принудиха учителя да намѣрять букви или слова такъизи , съ които на Славянски лесно да приведять святое писаніе . Защо словата конто тогава Болгарыте употребляваха , бѣха готтски , и мучно бѣ за да пишуть со рука бжрзо (както казва и Юр. Венелинъ , новыи Историкъ Болгарски ; святой Теофилактъ независимый Архіепископъ всея Болгаріи , кой-то бѣше и послѣ при Царя Иоанна Асена великаго въ Терново Патріархъ всея Болгаріи , той пише въ житіе-то святаго Климента перваго отъ седмѣи избранныѣ ученицы както казахме по-горѣ . и первый Архіепископъ всея Болгаріи въ Охрида кой-то стана намѣстникъ на святѣи Апостоли и проповѣдники Кирила и Методіа , и казва за тѣя святѣи какъво са работили като са дошли въ Болгаріа да проповѣдувать православната вѣра , и да просвѣтятъ Болгарыте , и дума така : " Като ся собраха сичките учители съ съ ученицыте и сичките христіанѣи , и мысляхъ какъво да сторять , и така тѣя святѣи научиха ся да паднають на молба да са молять Богу както и святѣи дванадесѣи Апостоли когито ся моляха и чакаха пришествіе-то святаго духа на Иерусалимъ . Така и тѣи святѣи камъ него утешителя паднаха , отъ когото са послаа первый даръ на языкыте и помощта на словото , и отъ него благодать ижеха да ги просвѣти да получаютъ и слова за Болгарскія языкъ сходны съ произношеніе-то и гласа Славенскому народу , и тѣи да могатъ святое писаніе да приведать на тойзи языкъ . Но съ каква молба можеше да стани това нѣщо ? съ постъ , со сердечнѣи и тепло моленіе , и несомненна надѣжда , съ постоянно терпеніе съ трудъ тѣлесный , бдѣніе всенощное , духъ сокрушенъ , сердце сокрушенно и смиренно , и така като ся предадохъ на това , получиша кое-то желаяха отъ исполняющаго во благыхъ желаніе , на оное конто му ся молять съ такъвъ сердце . Близъ бо Господъ всѣмъ молящимся его во истиннѣ . Прѣяха убо и тѣи благодать святаго духа и ги озариха като сутренната свѣтлина която истича на праведныѣ конто ги утѣши съ веселба въ мѣсто скорбѣи ижеха .

И като получиша убо съ моленіе тойзи даръ изнабриха Славянскыѣ слова , и захва-

наха да толкувать Богодухновенныѣ книги на святое писаніе отъ Еллинскія на Болгарскія языкъ , и ся стараяхъ да придають на поискусните и остроумныѣ ученицы Божественного ученіе . Не бѣха и по-малко на ученіе и оныѣ конто пѣяха податъ отъ ихното богословско ученіе , отъ конто верховныѣ бѣха Гораздъ , Климентъ , Наумъ , Ангеларій , Савва или Славатій , и прочіи , двамъ и както святѣи Апостолъ Павелъ , Евангеліе-то , кое-то проповѣдаше сообщѣи го и на другыѣ Апостоли , тѣи и тѣи святѣи притекоха ся и отидоха вси-те въ Римъ или при Архіепископа Римскаго , Блаженнѣйшаго Папа , (защо тогисъ іоше не бѣха ся отдѣлили церковите , но бѣха согласни съ восточната Цариградска церковь по 874—876 въ което време бѣше Папа Адрианъ г . а раздѣленіе-то стана въ 1054 , и причина быде Болгаріа , за която ся караха отъ двѣте церкви да я завладѣи , кой-то иска нека види въ Исторіята церковна , а пакъ ни да слѣдоваме да совершимъ житіе-то на святѣи ). Като при-вождаха святое писаніе до седмъ или осемъ години почти , отидоха до негово блаженство Адриана г . и да му предложать толкованіе или преводъ и святого писаніе ; и добро поспешѣ дѣло-то имъ , а не напрасно ся притекоха до Римъ . Зашто Папата като чу тяхното прехожданіе въ Римъ , приготи на равноапостолыте Апостолски столови украсени , и са зарадва радостъ велика зашто отъ далечъ като са чу громъ на дохожданіе-то имъ , зашто са чудешѣи и ужасяваше за голѣмото и хвалното имя що чувашѣи за святѣи , желаше ко-гда ще види лично тѣя святѣи мужіе , той тол-кость чекаше да види божественныѣ человекъ , колкото и пророкъ Моисей желаше да види Бога , и божіята свѣтлина , и като чекаше де ги види , не можешѣи да тарпи ами отъ веднашъ повеле на сичкіятъ Архіерейски и священнически чинъ да превари и да излезѣи да посрещне съ честныѣ крестѣи напредъ споретъ обычай , и съ факли запалии показвахъ на радостъта свѣтлината ; съ която ги славешѣи Господъ во святыхъ прославленный , конто бла-говолѣи много да стануть отъ тяхъ , во време-то като вхождаха въ Римъ . А пакъ като са приложи превода на святое писаніе на славенскія языкъ да ся пригледа отъ блаженнѣйшаго Папа со своите учены человекъ что и-машѣи , и като ся видѣи Апостолската имъ работа истинна , и машѣи какъво да стори отъ радостъ , но ублажаваше и хвалаше божіе мужіе съ различны похвалы и ги назоваваше Отцы святѣи , вожденная чада , моя радость , венецъ на главата на православната вѣра : и корона на церковната красота , и послѣ що струва ? преведенныѣ на святое писаніе книги зема и ги заносѣи въ святѣи жертвенникъ въ церковата , и тамо ги принесѣи като едно о-свѣщеніе и жертва на Бога . Показавши , какъ на таква жертви ся благодаря Богъ , и ги при-ема за воны благоуханія , кое убо освенъ словесныѣ отъ безсловесіе да избавишъ , по-пріятно и радостно ? зашто прилично-то нещо на прилика-та ся наслаждава . Съ такъвъ думи похвалываше блаженный Папа тѣя Апостолски мужіе въ церковата ги проповѣда , и съ Павла Апостола ги сравняваше подвижыте и трудовыте имъ показваше . И колкото послѣдоваха святѣи и знаяхъ Славенскія языкъ и имаха искусство , и житіе почтенно , едни отъ тяхъ ся рукоположиша священники , Діакони , и ипо-діакони , а великий Методіи отъ Архимандритъ , Епископъ Моравскій въ Панонія ся рукоположи совѣмъ като нещени и ся противише да не стани , зашто судещи Адрианъ преблаженный че не подобава да е онъ кой-то има достоинство да не получи и имято на чина Архіерейски . Защо думашѣи той , все равно согрѣшавъа человекъ кога имято получи , а достоинство нѣ-ма , тѣи и когато достоинство има а имято не получава . И священника не е прилично да ся туря подъ оджрѣ ами на средъ кжщата за да свѣти на сичкыи . И така Методіи отиде на Епархіята си да проповѣдова словото Божіе .



А св. Кириллу, който истинна бѣше философъ, Блаженнѣйшій Папа го призова да остане въ Римъ за да служи тамо и да благодари Господа, защото го просвѣти, да извѣстри слова Славенски и святое писаніе на Славенскій языкъ да предаде. И тамо като постоя мало време свѣтъ Кирилъ отъ постъ и старини и много трудъ предизвѣсти ся за смѣрта си и разлученіето отъ суетнѣа тойзи свѣтъ, и дѣлото което бѣше предпрѣялъ соверши го и благодарно ся приготвѣнаше за това тѣлесно разлученіе, и въ монашескій чинъ ся одеа, сиречь великосхимнѣи иннокъ стана защото понапредъ бѣше съ малій чинъ; и тѣй искаше да соверши и украси душата си съ всичката Божественна свѣтлостъ да прибави свѣтлина верхъ свѣтлина, и така на небе си да приживѣи, сиречь да ся принесе на небеса гдѣто христосъ вдигна отъ идола плачевнѣи и отъ многумучныя и темныя тойзи мѣръ на мѣсто свѣтло и царство небесно, и така предаде си душата на Бога. А пакъ тѣлото му кое-то бѣше умертвилъ още на животъ, преблаженнѣи Папа съ пѣніе и пѣсни церковны со сичкіатъ клиръ, и священническій чинъ честно го погрѣба въ церковата свѣтаго Климента ученика верховнаго свѣтаго Петра Апостола и перваго Епископа Римскаго, който Евангелското и Романското идолопоклонство, помощію Божию, той унищожѣи. И така прѣемва философа философа, и учителя учителей и проповѣдника на православіе-то въ послѣднѣе време, и на язычниците, които со словото Божіе и съ Евангелскія свѣтъ той просвѣти, и тогава Богъ показа съ каква слава небесна дочека свѣтаго Кирилла като благоволи чюдеса да быдѣтъ на погрѣбеніето му, и така които ся приближаваха при грѣба му исцѣленіе получаваша, луди и отъ духъ нечистивый що страдаха избавляваха ся, и други отъ различни болѣсти, хроми, сакати, като приставаха съ вѣра и ся помоляха и викаха, свѣтъ Кирилле помози ми, получаваша исцѣленіето, и така въ Римъ имѣто на преподобнаго и Богоноснаго отца нашего Кирилла въ устата на сѣки православенъ бѣши, и славата на чудесата неговѣ бѣха станали въ Римъ единъ предметъ, сиречь причина за приважданѣ. На свѣтаго Кирилла кончаніето таково бѣ такава честь отъ блаженнѣйшаго Папа прѣе, и отъ Бога такава слава си сподоби. Методіе же пакъ като ся отдели отъ своего сострадателя и помощника на всите дѣла; и тѣлеснаго и душевнаго си брата, жалостъ и печаль ся роди на сердцето му; Но пакъ отъ друга страна ся моляше да има помощника свѣтаго Кирилла съ молитвата му предъ Бога, като единъ неговъ угодникъ и да му помага на предпрѣятото и Евангелско дѣло, дѣто той ще проповѣда на христіаните въ Епархіята Моравѣ.

И тѣй ся наготви да трѣгнѣи свѣтъ Методій на Епархіята си у Паноніа на Моравѣ со сичките ученицы, които бѣха съ тяхъ въ Римъ Гораздъ, Климентъ и прочіи. И тѣй отиде та пригърна грѣба на брата своего свѣтаго Кирилла да му земѣ молитвата и да трѣгнѣи, тамо плачеше че ша ся раздѣлятъ, тамо ся моляше да го не заборава предъ Бога, и тѣй ся раздѣлиха тѣлесно и трѣгнаха за Моравѣ да стигнатъ, гдѣто Епископѣята му бѣше. И така като стигнаха и начена да проповѣда словото Евангелско, гдѣто го прѣи съ почетъ голѣмъ Кнѣза, който владуваше тамъ имѣемъ Родославъ со своите Голѣмцы Христіанѣи и прочіи Славѣи, които непрестанно советоваше и Кнѣза, и сичкіа народъ на православіето и свѣтыи заповѣди и Божественныя законъ вкореняваше имъ въ сердца и души. Но и владѣтеля на всичката Паноніа имевемъ Кочель или Кочо, поучаваше го и советоваше страха Божій да му вкорени въ сердцето, и да отбѣгва отъ всяко зло, и воздѣржаваше го като съ юзджъ. Не само него но и Кнѣза Бориса или Богора, които ся назова Михаилъ въ свѣтоето крещеніе Болгарскаго Владѣтеля, когото и преди да отидѣтъ въ Римъ чѣдо ду-

ховно го бѣше сотворилъ, и на свой му языкъ Славеноболгарскій сичките науки и должности христіански добра бѣше ги вкоренилъ въ сердцето му, и тогнѣ пакъ непрестанно со силата на словото прижише ся да го убѣди да преобърни народѣтъ, и да го приведе на православіето съ примѣра си и съ добрините си, бѣши бо и тосъ Михаилъ Борисъ единъ чело-вѣкъ добаръ на умѣтъ и на душата и на доброго благопріемникъ, съ това негово добро и чрезъ него ся сподоби сичкіа родъ Болгарскій Божественното и святоето крещеніе, и христіански да живѣтъ, и съ неговата помощъ свѣтъ Кирилъ и Методій можиха да приведѣтъ свѣтоето писаніе и да утвърдѣтъ Божіите чѣда да имѣтъ за храна Божественна святоето писаніе, и тѣй да ся отхранѣтъ православно и да порастѣтъ на духовната мужеска возрастъ, и ко Христа Бога спасителя да притичѣтъ и усвѣтъ. И тѣй свѣтъ великій Методій (така го назовава, блаженнѣи Теофилактъ), поживѣ въ Епархіята си съ не малко страданіе, и почти Павловите гоненія прѣтерпя отъ безбожниците, които ся трудиха да прилжѣтъ не само простите но іоуе и отъ избраните, но свѣтъ Великій Методій ся показваше страшенъ мужъ со силата на словото божіе, и до осемъ лѣта живѣ преподобно, и даде конецъ на неговите душевны и тѣлесны трудове, и умножи тѣлесното стадо свое, и го уварди отъ вжлицѣ които гледаха какъ да го повредѣтъ, и така си предади и той душата въ руцѣ Божій и огиде съсъ брата си Кирилла, който преди осемъ днѣи му ся яви на сонъ, и го призоваваше да живѣтъ на царство небесное, каквото и тука на земѣята нераздѣлни духомъ бѣха. И остави на себе мѣсто Епископа Горазда наследникъ тѣхъ. Молитва ми христѣ Боже помилуй и спаси насъ празнующимъ съ благоговеніемъ намѣтъ ихъ. Аминъ.

#### РАВНИ НОВИНИ.

— Знае ся че Французы-те ся бѣятъ съ Кабили-те въ Алжиръ, и единъ Вѣстникъ отъ това мѣсто приказува слѣдующе-то много любопытнѣо приключеніе, кое-то едно куче направѣло:

Зуави-те, на кои то веселостъ та е позната, инаха военный свой станъ далечъ срецу Кабилскій-атъ. Едно куче принадлежаще на Кабили-те, бѣ много угладѣло и като гледаше Французы-те облечени съ Турски дрехи помисли тѣи наистина да са Турцы и така дерзостно приближи при тѣхъ безъ да има нѣкое сомнѣніе. Зуави-те прѣеха го съ голѣмо гостопріемство и нахраниха го добръ. Куче-то обаче като видѣ ястіета-та да не приличаха на Кабилски-те взе подозрѣніе че Французы-те не са истинни Турцы, и така като ся наѣди, готовише ся да си отиде. Зуави-те желаюци да го накажатъ за неблагодарность-та му, взеха та вжрѣха на опашка та му мѣденъ единъ сосудъ въ кого-то туриха и нѣколко камаче-та. Тогда нагониха го съ голѣмъ крѣсокъ и съ пушны гжрмежи, и куче-то силно бѣгнаше и отхождаше кадѣ Кабили-те. Тѣи же като чуха гласа на Французы-те и гжрмежѣтъ на пушките-те, помислиха че врагѣ-тъ нападува, и като изгжрмѣха и тѣ пушките-те си, обрѣцѣтъ ся на бѣгъ. Куче-то тѣча по дѣря имъ съ мѣденъ сосудъ зачатъ на опашка-та му и хлопаше. Кабили-те обаче като ся-каха че това хлопаніе дохождаше отъ нападеніе-то на Французы-те не пресгануваха да бѣгѣтъ докле разумѣха измама-та си. Това приключеніе смѣхъ голѣмъ на Зуави-те причини.

— Парижскій единъ Вѣстникъ сообщѣва слѣдующе-то дѣло, кое-то ся судило въ судилищата въ Испанія: Старецъ нѣкой кой-то ся бѣше изубезумилъ, съ това свое состояніе досади бѣше на сына си, и тойзи за да ся избави отъ тойзи товаръ, согласилъ бѣше да продаде баща си, кой-то бѣше много тѣжстѣ, одному своему сосѣднику за двѣсти и двадѣсти

Франки, и тойзи да вземе тѣжстѣна-та да я свари и спечели отъ нея. Купецъ-атъ радостенъ за печалба-та, приказа случай атъ одному своему прѣителю, кой-то не ся забави да извѣсти на полиція-та. Така продавачъ и купецъ ся уловиша, кои-то казаха всяка-та истинѣ, и че все готово было да сварѣтъ старецъ-атъ. Никогда таково нещѣ не ся е чуло.

— Чудетна още же и соблазнительна една Етерія открь ся презъ тѣи днѣи. Еврен нѣкой и нѣмцы предпріеме до ходѣтъ покрай Дунайскіи-те Области за да крадѣтъ Момичета отъ Влашко и Молдавско и послѣ да ги продаваха за безсромотно употребленіе. Тѣи Еврен отъ одавна исполнявали безчеловѣческо-то това свое предпріатіе и преди малко откраднали бѣха едно младо момиче отъ Браила и водаха го съ послѣдній Галацкій параходъ въ Цареградъ. Това момиче бѣше много хубаво и привлечи гледѣтъ на путешественницы-те въ Параходѣ-атъ и тѣи отъ любопытство, случи ся да научѣтъ чѣто было откраднато, че ся называвало Аника и че Баща му былъ чело-вѣкъ съ добро состояніе и называвалъ ся былъ Иванъ Заппа. Нѣкой Турчинъ на име Ханргетъ, Ефенди, кой-то ся нае да избави злочастіи-то момиче, и наистина го взе подъ защита-та си ако и Еврени-атъ силно да викаше. Като стигна въ Цареградъ Ханргетъ Ефенди извѣсти Влашка-та Канцларія и момичето ся избави. Но послѣ не ся знае какъ Еврени-атъ усвоива момичето и завожадо въ жилище-то си. Но послѣ Влашка-та Канцларія пакъ испита, взе момиче-то, и испрати го до родители-те му въ Браила.

— Нема много времѣ отъ какъ прочутъ единъ цигуларенъ, Нѣмецъ, бѣ отишѣлъ въ Лондонъ, гдѣ-то ся бѣ призовавъ въ Театро-то да свири и покаже всячко-то си искусство. Той като извири нѣкои други напѣви (хави) захвана да свири едного напѣва адаждіо называемата. Слѣшатели-те не ся благодариха и хванаха да му ся подесвириватъ. Но какво направи цигуларѣ-атъ? безъ никакъ да ся смути, оставя долу лжѣ-атъ на цигулка-та си (кемането си) турга цигулка-та на раменѣ-те си и захваща да свири съ уста прижнатій-тъ му напѣвъ, като съ пржсти те си удраше кириши-те на цигулка-та си. Това причини голѣмъ смѣхъ и весѣлѣство да го подесвириватъ, хванаха руцѣ да плескаютъ и браво да викатъ. Тогда музыкантъ-атъ съ хладнокровіе приклонява ся камъ обществото и казува тѣи думи.

Господіе, извиненіе ви прося; азъ бѣхъ помыслилъ че выи по добръ подесвириваніе-то обичате а не музика-та и азъ ви показѣхъ че знамъ да свира съ уста толко добръ колко-то и выи сега гледамъ че повече-то отъ Васъ предпочитѣтъ музика-та и така азъ захващамъ да ви свира. — Това хладнокровіе на нѣмецъ-атъ много ся похвали.

#### ЦѢНА-ТА НА ПАРЫ-ТЕ.

Въ Цареградъ.

|                           | Гр. | па. |
|---------------------------|-----|-----|
| Лира Англійска . . . . .  | 135 | 20  |
| Лира Турска . . . . .     | 123 | 20  |
| Лира Французска . . . . . | 198 | 20  |
| ПетФранки . . . . .       | 26  | 10  |
| Креница . . . . .         | 62  | —   |
| Полъ-Имперіаль . . . . .  | 113 | —   |
| Карабовна . . . . .       | 21  | —   |
| Званцѣкъ . . . . .        | 4   | 20  |

Мы, както е извѣстно веке на вси, отворени имаме столнове-те нашего листа на всещо-то е полезно нашему народу, и вмѣстѣваме го со всяко усердіе. Но молиме оныя, които имѣтъ благоволеніе стати да ны прицѣтъ, да ны ги испращѣтъ съ начинъ што да не закъсняватъ, ами съ време на руцѣ-те ны да ся даватъ, защото като ны ся дадѣтъ кжѣно, стати-те оставѣтъ за друга недѣля, и тогда списатели-те мыслятъ че по непреженіе отъ насъ назадъ ся оставиха. Нецѣ, кое-то е противно на наша-та готовность.

ПЕЧАТНИЦА Ц. ВѢСТНИКА